№ 168. Poniedziałek 26. Lipca 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. – Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye sa wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Przystawa zaległych rekrutów darowana. — Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Monument Radetzkiego. — Pismo księcia Schwarzenberga do rady miejskiej. — Konwikt teologiczny. — Obwieszczenie z dyrekcyi północnej kolei.)

Wiedeń, 23. lipca. Jego Excelencya minister spraw wewnętrznych mianował w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości: komisarzów obwodowych II. klasy *Wacława Babor*, *Henryka Pfau* i *Karola Hess*, i adjunktów urzędów powiatowych *Józefa Schowald*, *Karola Kulikowskiego*, *Antoniego Szczepańskiego* i *Wilhelma Mehofer* przełożonymi urzędów powiatowych w Krakowskim okręgu administracyjnym; a koncepistę namiestnictwa *Antoniego Schönbach*, adjunktów sądowych *Wiktora Schimetzek*, *Bronisława Ramulta*, *Nikodema Garbaczyńskiego*, *Jana Balzara*, *Konstantego Ramulta*, *Hieronima Ciechanowskiego* i *Adama Dzikowskiego*, nakoniec aktuaryuszów urzędów powiatowych *Wojciecha Jabłońskiego*, *Adolfa Remera* i *Michała Klusika* adjunktami urzędów powiatowych w Krakowskim okręgu administracyjnym.

— Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem pismem gabinetowem z 16. lipca darować zalegającą potąd jeszcze w niektórych krajach koronnych przystawę rekrutów, i uchylić wszelkie w tej mierze nakazane rewizye i dochodzenia.

— Jej cesarzewiczowska Mość Arcyksiężna Elżbieta, małżonka Jego cesarzew. Mości Arcyksięcia Karola Ferdynanda, powiła wczoraj 21. lipca o czwartej godzinie po południu w Selowitzu w Morawii szczęśliwie księżniczkę.

Sama Arcyksiężna i nowo narodzone dziecię znajdują się w dobrem zdrowiu.

— Jej Mość Cesarzowa Karolina Augusta przyjechała wczoraj o 4. godzinie po południu do Salzburga, gdzie szefowie władz przyjmowali Ją jak najuniżeniej w c. k. zimowym pałacu. Inauguracyę nowego mostu odroczono na poźniej.

— Ich cesarzewiczowskie Moście jenerał-gubernator Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian i małzonka przeniesą w miesiącu sierpniu swoją rezydencyę z Wenecyi do Monza.

— Jego królewiczowska Mość hrabia Flandryi odwiedzi Wiedeń w ciagu bieżącego tygodnia.

W obozie pod Neunkirchen będzie w sobotę pierwszy wielki manewr. W niedzielę jest wielka parada kościelna. Przestrzeń przeznaczona na manewry ma blisko pięć mil kwadratowych.

— Przyszłe odsłonięcie monumentu Radetzkiego na rynku tak zwanej małej strony w Pradze rokuje, że będzie jednym z najświetniejszych festynów. Wyznaczenie czasu, w którym się odbędzie uroczyste odsłonięcie, zostawiono do woli Cesarza Jego Mości. Najdalej po dzień 15. września nadejdą wszystkie składowe części monumentu z Norymbergi do Pragi. Garnitowy postument, na którym spoczywać będzie monument kruścowy, jest już gotów.

Książę Fryderyk Schwarzenberg, c. k. jenerał-major, wydał do miejskiej rady Pragskiej następujący memoryał:

Prześwietna rado miejska:

Mam sobie za święty obowiązek oświadczyć prześwietnej radzie miejskiej moje serdeczne podziękowanie za uchwalone odprawienie żałobnego nabożeństwa za duszę mego brata Karola księcia Schwarzenberg i okazany przytem zaszczytny udział.

— Ten wyraz moich uczuć jest tem przyjemniejszy dla mnie, ile że w testamencie mego brata wyrażone jest życzenie, ażeby taką uroczystością jego przyjaciołom i stronnikom podano sposobność wspomnieć o nim w modlitwie. — Że to jego w oddaleniu wyrażone życzenie wypełnili jego ziomkowie i spółobywatele w sposób tak czuły i stosowny, jest dla mnie poniekąd pociechą w moim głębokim smutku. Przyjmijcie za to, Mości Panowie, moję serdeczną podziękę.

Praga, 14. lipca 1858. Fryderyk książę *Schwarzenberg*.

Towarzystwo Jezusowe otworzy z początkiem przyszłego szkolnego roku w Insbruku konwikt teologiczny, ażeby tym, którzy w tamtejszym c. k. uniwersytecie uczęszczają na fakultet teologiczny, nastręczyć sposobność wydoskonalić się nietylko w umiejętności teologicznej, lecz także we względzie moralnym na urząd kapłański.

Dyrekcya kolei północnej Cesarza Ferdynanda podaje pod dniem 15. lipca do wiadomości publicznej, że najwyższem postanowieniem z 16. czerwca r. b. nadano jej koncesyę na przestrzeń wschodniej c. k. skarbowej kolei żelaznej z Oświęcima do Krakowa, tudzież z Trebinii do granicy pruskiej pod Słupun, a od Szczakowy do rosyjsko-polskiej granicy pod Granicę, i że przeto jazdę na tej przestrzeni weźmie od 1. sierpnia r. b. pod własny swój zarząd. Według §. 1. i 2. dokumentu koncesyi z 26. czerwca r. b. są te przestrzenie uzupełniającą częścią w. uprzyw. kolei północnej Cesarza Ferdynanda z 26. czerwca r. b., zaczem począwszy od 1. sierpnia r. b. istnieć będą dla tych nowych przestrzeni te same postanowienia co do jazdy osób i przewozu pakunku i innych przesyłek, jak niemniej i te same postanowienia co do odpowiedzialności i asekuracyi pakunku i przesyłek, jak i na uprzyw. kolei północnej Cesarza Ferdynanda.

W tym samym czasie wejdzie w wykonanie stacyami nowych przestrzeni uzupełniona taryfa co do osób i pakunku lub przesyłek z dnia 15. lipca r. b.

Ameryka.

(Wzrost amerykańskich Stanów.)

Nowy Jork, 8go lipca. Obchodzili tu 82gą rocznicę istnienia unii, dnia 4. lipca, z większą jeszcze uroczystością, niż lat dawniejszych. W ciągu roku zeszłego niedziałała unia wprawdzie nic wielkiego, lecz natomiast podjęła się spraw różnych, które jej z czasem mogą przynieść korzyść lub przysporzyć potęgi. Rzeczą bowiem widoczną, że granice unii jeszcze się niezaokrągliły, i że w niedługim czasie znacznie się jeszcze rozszerzą. Jeden z tutejszych dzienników pisze w tej mierze między innemi:

„Z 13tu nieludnych i niebardzo zamożnych kolonii graniczących po stronie zachodniej z Alleghanią, wzrosły Stany zjednoczone w przeciągu mniej niż jednego stólecia do potęgi jednego z największych narodów na całej kuli ziemskiej. Obszar ich kraja rozciąga się w linii nieprzerwanej od jednego do drugiego oceanu; marynarka nasza kupiecka przerosła potęgę dawniejszej władczyni morza, a żeglarze nasi należą do rzędu najdzielniejszych i najbardziej przedsiębiorczych na całym świecie. Nasze centralne położenie geograficzne odda nam wkrótce kontrolę handlu wszystkich narodów, gdy tymczasem kraj nasz zasłynął także rozwojem sztuk, umiejętności i wszystkich pożytecznych przedsiębierstw przemysłowych; a jeśli Stany zjednoczone niewygórowały jeszcze i w tym względzie po nad inne narody, to pewnie stanęły juz z niemi na równi.“

Anglia.

(Posiłki do Indyi. — Okręta z drutem telegraficznym. — Bil oczyszczenia Tamizy i i żydowski w Izbie niższej. — Przesyłki złota na ląd. — Pożyczka na oczyszczenie Tamizy. — Przejścia z milicyi do armii czynnej. — Pospieszny transport wojska. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 20. lipca. Oprócz wysłanych już do Indyi posiłków kazał rząd wyprawić do Bombaju 2 pułki i znaczne odziały artyleryi z różnych stacyi zachodnio-indyjskich.

— Z **Liwerpolu** donosi telegraf z dnia dzisiejszego: Okręt „Niagara“ ukazał się 18. zrana o godzinie 4. na wysokości przylądka Clear, a „Agamemnon“ tego samego dnia o 11. przed południem pod Kinsole.

— Na wczorajszem posiedzeniu *izby niższej* obradowano dość długo nad bilem względem oczyszczenia Tamizy. Uważano za rzecz niestosowną spychać odpowiedzialność za wykonanie tych prac olbrzymich na kolegium budowli państwa, i zaciągać tak nagle pożyczkę 3 milionów funtów szterlingów. Lord *John Manners* (minister budowli publicznych) przypomina izbie natomiast, że niepodobna już zwlekać dłużej tych robot. Następnie odczytano bil po raz wtóry. Z porządku dziennego przypadały obrady komitetowe względem bilu o żydach. Nieubłagani przeciwnicy tego bilu, *Bentinck* i *Spooner* występują jeszcze raz z opozycyą swoją, lecz izba oświadcza się 144 głosami przeciw 40 za obradami w komitecie (p. Spooner głosował z większością, lecz całkiem niechcący, a czem

izbę wielce rozśmieszył), poczem załatwiono po krótkich i mniej ważnych rozprawach wszystkie klauzule tego bilu.

— Od niejakiego czasu odchodzą ztąd znaczne zapasy złota na ląd, a głównie do Francyi. W ciągu bieżącego tygodnia nadesłano tu z Australii znaczną sumę 405.328 funtów szterlingów w złocie, jednak ta cała kwota jest zakupiona dla Francyi. Prócz tego wyjęto tego tygodnia z banku złota 300.000 funtów szterlingów; lecz zdaje się, że i ta suma jeszcze nie pokryje potrzeb stałego lądu.

Trzy miliony funtów szterlingów zażądał kanclerz skarbu, jak wiadomo, na oczyszczenie Tamizy. Na te trzy miliony zaciągnie się pożyczkę, za którą ręczy kraj. Ten dług jednak pokryć ma ludność stolicy w ciągu 40 lat, a to z nałożenia podatku.

— Według ogłoszonego urzędowego wykazu wstąpiło od 1go marca 1857 po 21. kwietnia b. r. w Anglii 9549, w Szkocyi 892 a w Irlandyi 3676 ludzi z milicyi dobrowolnie do armii czynnej. Razem więc w przeciągu jednego roku 14.117 ludzi.

— W Portsmouth przystępują do uzbrojenia liniowego okrętu „Wiktor Emanuel" o 91 działach; jest przeznaczony na banderowy okręt. Kontradmirała sir Charles Freemantle, który ma objąć dowództwo nad flotą kanału.

— Plan względem tańszego i spieszniejszego transportu wojska do Indyi przedłożono admiralicyi, która w głównych zarysach go przyjęła. Pewne towarzystwo chce uorganizować regularną miesięczną jazdę parową między Southamptonem i Kalkutą i w ten sposób urządzić paropływy, ażeby się tak do transportu pasażerów, jako też do wojska nadały. W tym zamiarze przednia połowa na tych okrętach będzie przyrządzona jedynie dla wojska i każdy z okrętów będzie mógł wygodnie pomieścić w sobie 1000 ludzi. Oddzielenie ich od pasażerów ułatwi oficerom utrzymanie karności wojskowej i za pomocą szczególniejszej budowy tych nowych okrętów obowiązuje się towarzystwo upływać najmniej 300 morskich mil na dzień, czyli całą podróż do Kalkuty odbywać w 42 dniach. Od rządu żąda kompania w subwencyi nie pieniędzy, lecz tylko przerzeczenia, że każe rocznie przeprawiać temi okrętami 15.000 żołnierzy (10.000 z Anglii a 5000 z powrotem), natomiast obowiązuje się kompania przeprawiać żołnierza po 20 funt. szterl. Jesstto trzecia część sumy, którą dotychczas płacono, i prawie połowa dotychczasowych kosztów transportowych na okrętach żaglowych.

— Ministeryum wojny wydało rozkaz do Chatam, ażeby wyprawiono niezwłocznie do Indyi 2 pułki piechoty, 1 pułk kawaleryi i 1 kompanię artyleryi.

Francya.

(Zjazd w Cherburgu. — Namiestnik jenerała Daumas. — Wiadomości bieżące. — Pobyt Cesarza w Plombieres. — Telegram cyframi zabroniony. — Urządzenie obozu pod Chalonem. — Przeniesienie zwłok królewskich. — Przygotowanie na przyjęcie Cesarstwa. — Doniesienia z Mekki. — Sekty. — Doniesienia z Turcyi.)

Paryż, 20. lipca. Zapowiedziane w Cherbourgu festyny zaczynają zwracać na siebie wszelką uwagę. Wiadomo, iż najprzód powiedziano, że do wszystkich książąt z domów panujących, którzy są admirałami rozesłano bilety zapraszające; potem twierdzono, że z książąt zagranicznych tylko książę Cambridge otrzymał zaproszenie. W obu doniesieniach były prawda i fałsz pomieszane, bo to jest niezawodna, że Król Wiktor Emanuel i książę Carignan są zaproszeni. Królowej Wiktoryi będą towarzyszyć do Cherbourga nie mniej jak 117 yachtów klubu yachtowego. Królowa i Cesarz mają w tym zjeździe tak wiele statków w około siebie, że tysiące dział zgromadzone są razem. Z ministrów zaproszeni są tylko hrabia Walewski, admirał Hamelin i marszałek Vaillant. Kolej lugduńska zawarła z koleją południową ugodę względem zaprowadzenia pociągów dla rozrywki, które mają iść z Paryża na Lugdun do Marsylii a ztamtąd ku Pirynеom i Bordeaux.

— Prefekt Konstantyny, pan Zoepffel został mianowany szefem spraw algierskich w miejsce pana Daumas, który podał o dymisyę.

— Program uroczystości w Cherbourgu w ten sposób zmieniono temi dniami, że odwołano podróż morzem z Cherbourga do Brestu ze względu na Cesarzowę Eugenię.

Cesarz przyjął tem dniami zaproszenie na bal, i tańczył menueta. Uroczystość dnia 15. sierpnia (rocznicę urodzin Napoleona I.) obchodzić będzie Cesarz z Cesarzową w kaplicy Sainte-Anne d'Auray, zawierającej wiele zabytków i wspomnień legitymistycznych.

— Pan Thouvenell ma na przyszły tydzień odjechać z Konstantynopola.

— Księcia Vogorides, teraźniejszego kajmakana multańskiego zawiadomiono, by tamtejszemu ajentowi swemu nie przesyłał więcej korespondencyi telegraficznych cyframi, gdyż rząd francuski na to zezwolić nie może.

— Najbliższe posiedzenie konferencyi przypadnie jak słychać 22. lipca.

— Dnia 15. b. m. po południu otworzył marszałek Canrobert obóz pod Chalonem. Urządzenie obozu jest takie same jak w upłynionym roku lecz z znacznem ulepszeniem: 1 park inżenieryi z warsztatami i magazynem; 3 ambulansy po 100 łóżek; 1 magazyn na furaż, skład drzewa; stały obóz na 1 pułk piechoty i kompanię inżenieryi dla pilnowania wszystkich urządzeń, 1 pocztowe bióro i magazyn prochu; 6 folwarków. Dzień przybycia Jego Mości Cesarza do obozu jest jeszcze niewyznaczony.

— Mówią że hr. Cavour spodziewany jest w Plombieres.

— W Bourg w departamencie de l'Ain obchodzili temi dniami z wielką uroczystością powtórne przeniesienie zwłok Filipa pięknego, Małgorzaty austryackiej i Małgorzaty burgundzkiej do grobów, których roku zeszłego podjęto restauracyę. Osobna delegacya z Sardynii, duchowieństwo i urzędnicy departamentu byli obecni przy tym obchodzie pogrzebowym. Kardynał arcybiskup Donne z Bordeaux miał mowę, która mocne sprawiła wrażenie.

— Do Marsylii zawinęło z czarnego morza 28. okrętów ze zbożem.

— Paryskie i prowincyonalne dzienniki rozpisują się szeroko, jakie czynią przygotowania po miastach, którędy na przyszłą niedzielę przejeżdżać będą Ich Mość Cesarstwo. Odjazd Cesarza i Cesarzowej jest stale oznaczony na dzień 3. p. m. Przybycie do Cherbourga nastąpi dnia 5. o 4. godzinie po południu.

— Według dziennika *Pays* było miasto Mekka niedawno widowiskiem żywych religijnych sporów, które pozostały między rozmaitemi muzułmańskiemi narodowościami. Fanatyczna partya ludności Hedzasu na których czele znajdywał się arabski szeih Bekel Hafer ukonstytuowała się w osobną sektę pod nazwiskiem „prawdziwi prawowierni." Bekel Hafer był w kraju wysoce poważany i słynął z świętości. Ta sekta, pisze dalej dziennik *Pays*, szerzy się coraz bardziej, zdaje się być niebardzo przychylną Porcie i nieuznaje w Sułtanie protektora prawowiernych i świeckiego naczelnika Muzułmanów, którą godność od tylu set lat posiada Cesarz otomański. Religijne prawa naczelnika Otomanów są jak utrzymuje *Pays* nienaruszalne, a od utrzymania tych praw zawisł pokój wschodnich krajów.

— Ostatniego piątku wyprawiał minister marynarki wielką ucztę. Wszyscy ministrowie a między tymi i książę Napoleon znajdowali się na niej.

Z Konstantynopola donoszą, że po wypadkach w Dżeddah postanowił Sułtan nadać prowincyom arabskim nową administracyę, a jednego z swych zięciów wysłać do Arabii z tytułem wicekróla.

Said Basza wysłał na wiadomość o tem, co zaszło w Dżeddach, posiłki wojskowe do Suezu i innych miejsc zagrożonych. Rząd francuski kazał przez konzula swego w Alexandryi wyrazić wicekrólowi wdzięczność za okazaną gorliwość i dobre chęci.

Holandya.

(Wiadomości bieżące. — Jenerał Totleben. — Komitet wykupna niewolników.)

Amsterdam, 19. lipca. J. M. Król mianował jenerała Totleben komandorem orderu Wilhelma.

Austryacki minister sprawiedliwości, p. Krauss, przyjechał do Haagi.

Tutejszy komitet Dam popierających sprawę zniesienia niewolnictwa zebrał znów 2500 złr. na wykupienie z niewoli 12 niewolników wyznania chrześciańskiego, i tę kwotę przesłał stowarzyszeniu holenderskiemu do rzeczonego użytku.

Włochy.

(Podróż hr. Cavour. — Ostrzeżenie do straż bezpieczeństwa.)

Turyn, 16. lipca. Dziennik *Opinione* zaprzecza stanowczo pogłosce, że hrabia Cavour zamierza udać się do Vichy. Dnia 22go b. m. przyjedzie do Chur; w końcu tego miesiąca wróci do Turynu. Co do zaproszenia, że otrzymać miał do Cherbourga, ma to być mylna pogłoska, gdyż takiego zaproszenia nie można się było nawet spodziewać.

Policyę sardyńską zawiadomiono, że z Anglii do Włoch, a szczególnie do Sardynii wysłano bomby i granaty podobne do tych, jakich użyto w zamachu dnia 14. stycznia. Na tę wiadomość wydał delegat w wydziale bezpieczeństwa publicznego następujący okólnik do swych podwładnych:

„Rząd królewski otrzymał zawiadomienie, że znaczną ilość bomb lub granatów obciągniętych skórą i przysposobionych do napełnienia srebrem piorunującym wysłano z Anglii, i że wkrótce pod deklarowaną nazwą: „przyrządów do gymnastyki" dostawić mają na rozmaite punkta wybrzeży morza śródziemnego i adryatyckiego, zkąd dalszy ich transport odbyć się ma częścią w głąb krajów włoskich, a poszęści ku granicy francuskiej.

Ważność i znaczenie przedmiotów tych wymaga jak największej czujności, by transport ten odkryć i w chwili przywozu bomby zagrabić; upraszam przeto inspektora o polecenie szefom obu wydziałów służbowych w drodze poufnej, by dniem i nocą podwoili pilne strażowanie wybrzeży, a to nietylko podczas rewizyi pokładów okrętowych, lecz także i przy wyładowaniu zawiniątek i pak, tudzież rzeczy należących do podróżnych; zwraca się i na to uwagę, że bomby rzeczone mogą się znachodzić i w małych paczkach, a jak się zdaje będzie ich po dwie razem na łańcuszku żelaznym i kształtu niewielkiego, tudzież miasto stempla znajdą się te dwa słowa „Duma-Cell."

Bióro spodziewa się, że pan . . . doniesiesz mu z największą starannością o każdym śladzie lub odkryciu w tej mierze, jakie powezmą urzędnicy na komorze lub z wydziału służby czynnej co do uskutecznionego lub zamierzonego przywozu bomb rzeczonych, jak niemniej co do innych szczegółów, jak to, miejsca zkąd przychodzą i dokąd są przeznaczone, a dalej co do otrzymanego dowodu jako usiłowano przywóz ich uskutecznić do państwa sardyńskiego, a z kraju tego przesłać je albo wprost, lub też pośrednio do Francyi i do krajów włoskich.

Dla większej pewności dołączam jeszcze i tę uwagę, że w razie odkrycia tych przedmiotów, mają obydwa wydziały służbowe tem się zająć, by posiadaczy lub przechowywaczy tych bomb przy-

trzymano i najprzód wydano zwierzchnościom czuwającym nad bezpieczeństwem publicznem, poczem wydane będą dalsze rozporządzenia w tym względzie.“

Nowy angielski poseł nadzwyczajny przy dworze toskańskim, p. Lyons (syn admirała) miał zaszczyt wręczyć Jego królewicz. Mości, Wielkiemu Księciu dnia 16. b. m. wierzytelne swe listy.

Niemce.

(Zjazd na Babelsbergu. — Handel wybrzeżny. — Książę następca egipski Tossun Basza. — Konferencye monetarne.)

Z Berlina donoszą, że podczas odwiedzin Jej Mości Królowej Wiktoryi na zamku Babelsbergu spodziewają się także i innych gości z pokrewnych Domów książęcych, a między innemi J. królewicz. M. księcia Sasko-Coburg-Gotajskiego, brata księcia małżonka.

— Rozporządzeniem gabinetu z 20. lipca 1822 postanowiono, że transport wybrzeży z jednego portu pruskiego do innego krajowego, dozwolony jest tylko krajowym (płacącym podatek) żeglarzom, lecz ze zwierzchności prowincyonalne upoważnione są w nagłych wypadkach dozwolić na wyjątek w tej mierze dla dobra publicznego. A że teraz zachodzi taki wypadek, tedy rząd królewski zezwolił na propozycyę tutejszego stanu kupieckiego, że transportem wybrzeżnym z Królewca do Szczecina mogą wyjątkowo, a to tylko do 30. września r. b. zająć się nietylko krajowi (opodatkowani), lecz także i zagraniczni żeglarze.

— Książę następca egipski, *Tossun Basza* przybył z Alexandryi na Wiedeń do Berlina, i wysiadł w hotelu angielskim. W świcie jego znajduje się lekarz przyboczny, Etienne i ochmistrz Javer-Aga.

— Obrady konferencyi zebranej w Monachowie w sprawie uregulowania niektórych kwestyi odnoszących się do południowo-niemieckiego zjednoczenia monetarnego stanęły według doniesień dziennika *Pr. Korr.* już na tem, że się na nowo porozumiano i że zapewne przyjdzie do zgody powszechnej w wykonanie.

Rosya.

(Rachunki administracyi jenerała Kleinmichel. — Powrót Jego Mości Cesarza. — Do podróży Cesarza.)

Petersburg, 12. lipca. Cesarski ukaz rozporządza ustanowienie komisyi dla zrewidowania i uporządkowania trzy letnich rachunków jenerała Kleinmichel byłego ministra publicznych gościńców i budowli. W jakim stanie muszą znajdować się te rachunki okazuje się już z tego samego, że w ciągu trzech lat niemogły być zrewidowane.

— Dnia 11. b. m. o 5. godzinie rano wrócił Jego Mość Cesarz Alexander wraz z księciem następcą wirtembergskiego tronu z swej podróży do Petersburga, zkąd po krótkim tam pobycie odjechał do Peterhofu. Z dziennikarskich doniesień okazuje się, że dnia 7. zwiedzał w Petrosławsku wielkie fabryki broni, w których co roku leją kilka tysięcy dział, i był obecnym przy laniu trzechpudowego działa.

— Korespondent *Wied. Gaz.* nadmienia jakie wrażenie na lud rosyjski wywarła podróż Jego cesarskiej Mości nad białe morze do Sołoweckiego klasztoru. Nie wchodząc nawet w powody, czyli Monarcha pragnął przez to dopełnić ślubów Bogu wiadomych z ostatniej krymskiej wojny, lub czyli mieszkańcom tego nadmorza wynurzyć łaskę swoją za dowiedzioną waleczność i poświęcenie patryotyczne, już sam akt złożenia modłów w uświęconem miejscu, przejmuje każdego Rosyanina, tak prawowiernego jak i roskolnika, wdzięcznością i skruchą. Lud rosyjski cały jest przeniknięty uczuciem wiary; i luboć są między nim sekty przeliczne, różnią się one tem od wszystkich sekt zachodnio-europejskich, że są w zasadach swych twardsze niż sam kościoł prawowierny.

Turcya.

(Szczegóły zaburzenia w Kanei z Monitora.)

O zaburzeniach w Kanei przytacza *Monitor* następujące szczegóły: „Dnia 2. lipca zamordował pewien młody Grek Turka, do którego cierpiał od dawniejszego czasu nienawiść, i zabrał mu pewną kwotę pieniężną. Pochwycony i stawiony przed admirałem Achmetem Baszą, poszedł do więzienia w kajdanach. Na wiadomość o zabiciu Muzułmana porwała się ludność mahometańska do broni, usiłowała podłożyć ogień pod bramy niektórych magazynów greckich, i rozbiegła się po mieście wyzywając chrześcian i domagając się bezwłocznego stracenia zabójcy. Rada zebrała się natychmiast dla osądzenia winowajcy, a Achmet Basza kazał na uspokojenie muzułmanów ogłosić, że zbrodniarz będzie ukarany. Jakoż skazano Greka na karę śmierci; lecz że według osobnej ustawy tureckiej niewolno nikogo tracić bez wyraźnego zezwolenia Sułtana, więc władze tureckie zebrały się na obradę, jakby postąpić należało w tym trudnym wypadku, i postanowiły podać wyrok sądu do druku i ogłosić go z tem oznajmieniem, że wyrok śmierci na Greka rzeczonego posłany będzie niezwłocznie do Konstantynopola pod potwierdzenie sułtańskie. Tymczasem ma osądzony pozostać w więzieniu, to wszystko nie zdołało uspokoić Turków zajątrzonych. Z dniem nazajutrz zebrali się zbrojno w meczecie około ciała Turka zabitego, zkąd wynieśli je na marach na miasto i oświadczyli, że nie ustąpią pokąd Grek stracony nie będzie. Chociaż przejeżdżali ulicami Ramzy Effendi i Achmet Basza usiłując porządek przywrócić, lecz zawiedli się w swych oczekiwaniach, a zapobiegając większym jeszcze rozruchom, kazali Greka udusić. Turcy jednak niepohamowani w swym szale wściekłości, rzucili się na zwłoki zabójcy, z którego kajdan jeszcze niezdjęto, włóczyli je po ulicach i po wszystkich domach zamieszkanych przez chrześcian. Nakoniec powiodło się Alemu Baszy, dowódzcy wojsk tureckich świeżo z Konstantynopola przybyłych, odebrać zwłoki i odesłać je pod strażą wojskową do szpitalu miejskiego, zkąd przy asystencyi księdza wywieziono je na cmentarz. O godzinie trzeciej po południu uśmierzono zaburzenie dzięki gorliwości admirała i Ramzy Effendego. Turcy lękając się słusznej kary za swoje postępowanie barbarzyńskie, złożyli broń i poukrywali się, a Grecy, co się zatarasowali w swem pomieszkaniu lub zbiegli do konzulów, zaczęli wychodzić znów na miasto.“

Azya.

(Korespondencye z Bombaju. — Doniesienia z Indyi i z Chin na Marsylię.)

Korespondencye z Bombaju z 19. z. m. nie wspominają bynajmniej o powtórnem zdobyciu Gwalioru, lecz za to potwierdzają wszystkie dawniej już otrzymane wiadomości, a w szczególności telegramy najnowsze. Zdobycie Kalpi — tak piszą do dziennika *Times* z Bombaju, było podobno ostatnie dzieło armii w Indyach środkowych. Było to ostatnie stanowisko warowne rokoszan, a sir Hugh Rose wydał w 24 godzin po wkroczeniu do tego miasta jeneralny rozkaz do armii, w którym ją zawiadamia, że przestaje być czynną w masie armią środkowo-indyjską, i że rozwiązaną zostanie w kolumny ruchome. Lecz zaraz po ogłoszeniu tego rozkazu nadeszła wiadomość o upadku Gwalioru, zaczem też okazała się potrzeba trzymania armii tej w całości. Gwalior zdobyli Indyanie 1. czerwca, w 9 dni po upadku Kalpi, a wyprawą tą dowodził Tantia Tapay, najczynniejszy przeciwnik Anglii, a nie Nena Sahib, który od czasu rzezi w Kawnpore nie pokazał się już więcej w polu otwartem. Jego to intrygom przypisać należy, że wojska jego opuściły Scyndyę w chwili stanowczej. Z 6000 piechoty, którą wraz z 8 działami i 600 ludzi z gwardyi przybocznej ustawił przeciw rokoszanom, dotrzymała placu sama tylko gwardya, i przez długi czas opierała się mężnie przemocy. Piechota wraz z artyleryą przeszła zaraz z początku do nieprzyjaciela, a zdradzonemu od własnych swych żołnierzy Scyndyi nie pozostało nic innego, jak szukać ocalenia w ucieczce. Dostał się też szczęśliwie do Agry. Krewni jego i stronnicy rozprószyli się na wszystkie strony, by niepopaść w ręce zwycięzców. Jednego z krewnych Nena Sahiba obwołano panem Gwalioru, lecz panowanie jego zapewne długo nie potrwa. Twierdza Gwalior jest dość obronna i nieprzystępna, lecz mimo to nie zdoła (jak i roku 1779) oprzeć się długo armii angielskiej.

Z Marsylii telegrafują pod dniem 17. lipca: „Otrzymujemy wiadomości z Bombaju z dnia 19. czerwca. Jenerał sir Colin Campbell, który jak zdaje się, zamyśla wstrzymać się z dalszem prowadzeniem kampanii aż do deszczowej pory, mieszka w Allahabadzie u lorda Canninga. P. Osborne angielskiego politycznego ajenta w Kerrah, napadli powstańcy niespodzianie i zabili. Nena Sahib został proklamowany Królem Gwalioru, jednak na zbliżenie jenerała Rose opuścił miasto. Paryskiemu Monitorowi piszą z Kantonu pod dniem 9. maja:

„Naczelni wodzowie związkowych wojsk użyli bardzo surowych środków ostrożności. Główne bramy miasta stoją zamknięte, strzegą ich mocno a każdy krok gubernatora mają jak najściślej na oku.“ Ten sam korespondent donosi pod dniem 15. maja. Angielskie wojska zostały pomnożone oddziałem 900 Sipahów. Za przybyciem nowego pułku Sepojów, których się codzień spodziewają, będzie tu wkrótce razem 3000 ludzi indyjskiego wojska.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 22. lipca. Wiadomości z Raguzy potwierdzają, że po układach w Trebinii poddali się wszyscy zbuntowani rajowie z wyjątkiem Grahowian, i że zarazem oznaczony został stosunek ich do rządu tureckiego. Wszyscy otrzymali zupełną amnestyę.

Tryest, 23. lipca. Jak donoszą z Raguzy, przybył tam szef sztabu tureckiego, Husseim Basza, z Trebinii, by z majorami tureckimi Osmanem i Mustafą brać udział w komisyi do oznaczenia granic Montenegru. Dnia 21go b. m. zbierali się u Kemal Effendego techniczni pełnomocnicy rozmaitych mocarstw.

Paryż, 21. lipca. Flota średniomorska stanęła 19. b. m. pod Cherbourgiem.

Paryż, 22go lipca. Dziś było dwunaste posiedzenie konferencyi. Dalsze nastąpi na przyszły tydzień.

Londyn, 23go lipca. Na wczorajszem nocnem posiedzeniu *izby niższej* oświadczył powtórnie *Fitzgerald* na interpelacyę pana Elphistone, dodając do dawniejszego oznajmienia lorda Malmesbury, względem wypadków w Dżeddzie, że Sułtan ofiarował dotkniętym 1000 piastrów w darze, a familiom angielskiego i francuskiego konzula przeznaczył rocznie po 400 funtów szterl. — Z **Madrasu** donoszą urzędownie z 25. czerwca: Jenerał Rose zdobył 20. Gwalior po czterogodzinnej walce. — **Hongkong**, 7. czerwca. Angielskie i francuskie statki kanonierskie zdobyły forty, znajdujące się u ujścia rzeki Peiho, które były obsadzone 138 działami. Dnia 22. maja popłynęła eskadra w górę rzeki. Sześćset ludzi wojska francuskiego przeznaczeni dawniej do Kochinchiny, przyłączyli się do expedycyi na rzece Peiho.

Turyn, 22. lipca. Deputowany Buffa umarł.

Genua, 22. lipca. Dziennik *Italia del Popolo* został znowu skonfiskowany. Upały wzmogły się tu do 32 stopni.

Z Rzymu donoszą z 15. b. m.: Jenerał Goyon wyprawiał wczoraj wielki bankiet na którem znajdował się także kardynał sekretarz państwa i ambasador francuski. Wicegubernator Ceseny padł ofiarą skrytobójstwa.

Berlin, 22go lipca. Prezydent ministrów, baron Manteufell odjechał dziś zrana na Frankfurt do Baden-Baden, zkąd uda się do wód w Ostende.

Petersburg, 21. lipca. Cesarz ma z końcem sierpnia zjechać na manewry do Warszawy. — Owdowiała Cesarzowa zamieszka przez zimę w Nissie.

Najnowsza poczta lewantyńska.

(Przywieziona paropływem Lloyda „Austria“ 22. lipca do Tryestu.)

Konstantynopol, 17. lipca. Sir H. Bulwer doręczył Sułtanowi swoje listy wierzytelne. Minister policyi Mahomet Basza odjechał z nowemi instrukcyami do Krety, a do Dżeddy nadzwyczajny komisarz. Austryacki paropływ wojenny „Książę Eugen,“ zawinął do Kaney. — Bedry Bej, komisarz Porty do uregulowania granicy austryacko-tureckiej, odjechał do Bosna-Seraju. — Pan Persich mianowany został tureckim konzulem w Raguzie. — Z Anglii zawinęły tu trzy okręta z drutami na telegraf z Skutar do Bagdadu.

Smyrna, 17. lipca. Gwałtowne ulewy w głębi kraju miały wyrządzić wielkie szkody.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych foraliów, jakie były w drugiej połowie czerwca b. r. na targach w obwodzie Lwowskim, Złoczowskim, Żółkiewskim, Samborskim, Tarnopolskim i Czortkowskim.

	Obwód											
	Lwów		Złoczow		Żółkiew		Sambor		Tarnopol		Czortkow	
	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.	zr.	kr.
	mon. konw.											
Mec pszenicy . . .	2	39	2	25	2	48	2	54	2	37	2	17
„ żyta . . .	1	46	1	30	1	49	2	1	1	35	1	36
„ jęczmienia .	1	25	1	8	1	22	1	28	1	16	1	11
„ owsa . . .	1	11	.	58	1	10	1	12	.	59	.	58
„ hreczki . .	1	48	1	28	1	36	1	38	1	28	1	26
„ kukurudzy .	.	.	2	8	.	.	.	.	1	48	1	22
„ ziemniaków .	.	45	.	28	.	34	1	13	.	38	.	46
Cetnar siana . . .	.	42	.	46	1	2	2	.	1	.	1	4
„ wełny . . .	.	.	22	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia konicza	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	40	.
Sąg drzewa twardego	6	33	5	52	5	23	6	5	6	30	6	24
„ „ miękkiego	4	52	4	24	4	4	4	24	5	13	5	.
Funt mięsa wołowego	.	4	.	$4^3/_4$	.	$5^1/_4$	.	5	.	5	.	5
Mas okowity . . .	.	42	.	33	.	25	.	48	.	29	.	22

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 23. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83^9/_{16}$—$83^5/_8$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94 — $94^1/_2$. Lomb. wen. pożyczki z 5% $97^1/_2$—98 - Obligacye długu państwa 5% $82^{13}/_{16}$—$82^7/_8$, det. $4^1/_2$% $72^3/_4$—$72^7/_8$ det. 4% 65—$65^1/_4$, detto 3% 50—$50^1/_4$, detto $2^1/_2$% $41^1/_2$—$41^3/_4$, detto 1% $16^1/_4$ — $16^3/_8$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 95 — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $94^1/_4$—$94^1/_2$, detto węgier. $83^1/_2$—$83^3/_4$, detto galic. 83—$83^1/_4$,— detto siedmiogr. 83 $83^1/_4$, — detto innych krajów koron. $84^1/_2$—86 Oblig. bank. $2^1/_2$% 64 — $64^1/_2$. Pożyczka loter. z r. 1834 308 — 310 Detto z roku 1839 $134^3/_4$—135 — Detto z r. 1854 $109^5/_8$—$109^7/_8$. Renty Como 17 — $17^1/_8$.

Galic. list. zastawne 4% 78—79. — Półn. Oblig. Prior. 5% $89^1/_2$—90. — Glognickie 5% $81^1/_2$—82 — Obligacye Dun. żegl. par. 5% 87 — 88. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87—88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 108 — 109. Akcyi bank. narodowego 969 — 970. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $239^3/_4$ — 240. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 119 — $119^1/_4$. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 89 — $89^1/_4$. Detto półn. kolei $166^3/_8$—$166^1/_2$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $258^3/_4$ — 259. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100—$100^1/_8$. — Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. $95^3/_4$ — 96. Detto cisańskiej kolei żel. 100 — $100^1/_8$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. $232^1/_4$ — $232^1/_2$. Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 184 — $184^1/_4$. Detto losy tryest. 113 — 114.— Detto tow. żegl. parowej 537—538. Detto 13. wydania $103^1/_4$—$103^1/_2$. — Detto Lloyda 355 — 360. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wiéd. 76 — 78. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19—20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 80 — $80^1/_2$. Windischgratza losy $26^7/_8$ — 27. Waldsteina losy $26^3/_4$ — 27. Keglevicha losy $15^3/_4$ — 16. — Ks. Salma losy $42^3/_4$—43.— St. Genois $37^3/_4$—38. Palffego losy 39 — $39^1/_2$. Clarego 38 — $38^1/_4$

Amsterdam 2 m. $87^5/_8$. — Augsburg Uso $105^1/_4$. Bukareszt 31 T. 266. Konstantynopol 31 T. 473. — Frankfurt 3 m. 105 l. —. — Hamburg 2 m. $77^1/_8$. — Liwurna 2 m. $104^1/_4$ — Londyn 3 m. 10 — 13. — Medyolan 2 m. 104. Paryż 2 m. 123 — Cesarskich ważnych dukatów agio $7^1/_8$ — —. Detto koron. 14 7. Napoleons'dor 8 $13^1/_2$—14. Angielskie Sover. 10 15— —. Imperyał Ros 8 $23^1/_2$ — 24. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 24. lipca.

Oblig. długu państwa 5% $82^{13}/_{16}$; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa $4^1/_2$ % —; 4% —; 3% —; $2^1/_2$ % —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 $134^1/_2$; z r. 1854 $109^3/_4$; poż. nar. z r. 1854 $83^{11}/_{16}$. Obl. banku —. Akcye bankowe 971. Akcye zakładu kredytowego $240^3/_4$. Akcye kolei półn. po 1000 złr. 1665 — Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 259;— kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej —. Kolej cesarzowy Elżbiety —. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr 595. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. $83^1/_4$., detto węgierskie $83^5/_8$. Amsterdam —. Augsburg $105^3/_8$. Bukareszt 266., Konstantynopol $473^1/_2$ Frankfurt $105^1/_8$. Hamburg 77. Lipsk —. Liwurna 104. Londyn 10 — 13 Medyolan 104. Marsylia $122^3/_4$. Paryż 123 Agio duk. ces. $7^1/_8$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Kalinowski Felix, z Krakowa. — Hodetzki Jan, z Paryża. — Jabłonowski Józef, z Krakowa.

Hotel angielski: P. Herbth Franciszek, z Uniatycza.

Dnia 25. lipca.

Hotel rosyjski: P. Ferente Konstanty Bojar, z Jass.

Hotel europejski: PP. Antoniewicz Jakób, radca obw., z Złoczowa. — Zajączkowski Józef, przeł. obw., z Horodenki.

Hotel angielski: P. Donigiewicz Antoni, z Bazaru.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. lipca.

PP. Papara Henryk, do Zubomostów. — Lerch Gustaw, ces. ros. radca państwa, do Krakowa. — Zieliński Ludwik, do Lubyczy. — Pawłowicz Jan, do Brodów. — Krzyżanowski Jan, do Lisek.— Hr. Renard Jędrzej, król. pruski radca tajny, do Appeln.— Strzelecki Hippolit, do Zarwanicy.— Stanek Wacław, do Żendowiec.

Dnia 25. lipca

PP. Boczkowscy Ludwik i Karol, do Złoczowa. — Kubs Ludwik, c. k. radca namiest. i przeł. ob., do Zaleszczyk.— Sirmiński Wład, do Berwelsa.— Bredt F. J., kr. pruski radca i dyr. fab. cukru, do Tłumacza. — Wilczyński Włod., do Nowegosioła. — Hodetzki Jan, kol. sekr., do Petersburga. — Jabłonowski J., do Dołhego.— Przysiecki K., do Rukomysza. — Hoppen M., do Kozłowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	325 71	+ 15.2°	88.2	połn.-wsch.	sł.	pogoda
2. god. po poł.	325.69	+ 23.1°	52 5	„	„	pochmurno
10. god. wiecz.	326.03	+ 16.0°	86.3	północny	„	„

Dnia 24 lipca 1858 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

39. 11. 29. 27. 19.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 4. i 14. sierpnia 1858 r.

KRONIKA.

Dnia 14. i 15. b. m. rozłożyły się c. k. wojska obozem w Neunkirchen. Dzień 15. rozpoczął się wielką pobudką z muzyką miejscową, w piątek 16. była dniówka, a 17. rozpoczęły się popisy, którym sprzyjała najpiękniejsza pogoda. Piechota i kawalerya pełniły służbę przednich czat i bezpieczeństwa z półbrygadami nawzajem. Przed kasynem w Neunkirchen, gdzie się zgromadza korpus oficerów, przegrywa codzień od godziny dwunastej do drugiej muzyka przy stole. W sobotę przybył do obozu fml. i komendant korpusu książę Schwarzenberg i znajdował się na kościelnej paradzie w niedzielę.

— Najnowsze spisy gości po rozmaitych kąpielach wykazują: W Maryenbadzie 1791 partyi z 2.575 osób, zatem o 375 partyi a 662 osób mniej jak w upłynionym roku; w Francensbadzie 1.552 partyi z 2.158 osób, zatem o 140 partyi a 164 osób mniej jak w poprzednim roku; w Karlsbadzie 3.975 partyi z 5.682 osób, zatem o 169 partyi a 467 osób mniej jak w zeszłym roku; w Cieplicach 3.347 partyi z 4.790 osób, zatem o 187 partyi a 269 osób więcej jak w 1857 roku.

— Temi dniami wydarzył się w Berlinie bardzo ciekawy zoologiczny wypadek. Kochinchińskie kury znoszą jak wiadomo bardzo często jaja z dwoma żółtkami, jednak bardzo tylko rzadko wydarza się aby wylęgły się zdrowe pisklęta zwykle są skarłowaciałe albo razem zrośnięte. Temi zaś dniami wydarzyło się u ogrodnika Nikolasa, że z takiego jaja wylęgły się dwa wprawdzie cośkolwiek mniejsze ale zupełnie zdrowe pisklęta. Jestto pierwszy wypadek tego rodzaju, znany berlińskim hodownikom kur.

— Dnia 10go b. m. zeszedł z tego świata Montferand, budowniczy świątyni Izaaka w Petersburgu, mając lat 73. Cierpiał on na wrzód na plecach, i już tylko z wielkiem natężeniem mógł przybyć na uroczystość poświęcenia kościoła, którego budową kierował przez ciąg lat 40 pod rządem trzech monarchów rosyjskich.

— Dziennik „Genueser Zeitung“ opowiada, że pewien majtek w Genuy kazał temi dniami obnosić w lektyce po mieście swoją 109 letnią matkę w dzień jej urodzin; cała familia w świątecznym stroju trzymając w ręku równianki towarzyszyła jej także. Staruszka kłaniała się uprzejmie wszystkim witającym, a syn z chlubą obwieszczał: „To moja matka, która dziś skończyła 109 lat.“

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* — *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*